

СТАНОВИЩЕ

от доц. Люба Андреева, доктор

на дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор”

на Любомир Асенов Петров, докторант на самостоятелна подготовка към катедра “Физиология и биохимия” на тема:

„Неинвазивни биохимични методи за оценка на състезателен стрес при колективни и индивидуални спортове“

Представеният за защита дисертационен труд е свързан с апробиране на неинвазивни методи за оценка на индивидуалния стресов отговор на експериментални модели и реален състезателен стрес – приложението им в спортната практика прави темата особено актуална.

Дисертационният труд е представен е в обем 162 страници и е онагледен с 18 таблици, 65 фигури. Библиографска справка е от 254 заглавия, от които 245 на латиница и 9 на кирилица.

Дисертацията е структурирана по стандартен модел и отговаря на всички изисквания за подобен научен труд.

Направен е обширен обзор на литературата, отнасящ се до възникването и развитието на стреса, стресовите фактори в спортната практика, физиологичните, биохимичните и психологичните аспекти на стреса. Подробно са представени показателите за вариабилност на сърдечната честота и техниката за измерването им (кардиотелеметрична система ТЕМЕО с вграден тридименсионален акселерометър). Също подробно са разгледани съвременните биохимични стрес маркери в слюнка, тяхната информативна стойност, предимства и недостатъци.

Включените в библиографската справка 254 заглавия са представени с пълни данни.

Докторантът е отлично запознат с теоретичния и експериментален опит в специализираната литература по проучваната проблематика. Това му позволява да избере съвременни техники и неинвазивни методи за оценка на състезателния стрес при различни видове спорт.

Целта на работата и свързаните с нея **задачи** за изпълнението ѝ следват логично и са ясно формулирани.

Изследвани са 61 лица, състезатели от 6 вида спорт. Докторантът е избрал подходящо видовете спорт така, че да оцени възможно най-точно емоционалния състезателен стрес в реални условия и при създадени от него експериментални модели.

В методологично отношение дисертационния труд се отличава с използването на комбинация от съвременни високоинформативни неинвазивни методи, които са описани ясно и подробно.

За статистическата обработка е използван статистически пакет SPSS19, вариационен и корелационен анализ.

Получените резултати са представени и анализирани съобразно поставените задачи. Онагледени са с много добре структурирани таблици и фигури.

Направените **изводи** и препоръки следват точно резултатите от проведените изследвания и отразяват приносите на разработения труд.

Заключение.

Дисертационният труд на Любомир Петров е особено актуален и отговаря напълно на изискванията за научната степен „Доктор“. Извършена е голяма по обем високо квалифицирана изследователска работа, отговаряща на високите стандарти в тази област.

Като оригинални приноси на дисертационния труд бих посочила:

- Участието на д-р Петров в създаване и внедряване на комплексната кардиотелеметрична система ТЕМЕО и използването ѝ за първи път при изследвания в спорта.
- Изследването за първи път у нас на биохимични стрес маркери в слюнка (α -амилаза, концентрация на протеини, Na и K-йони).
- Предложеният нов подход при оценяване активността на слюнчената α -амилаза като показател за стрес.
- Създадените насоки за бъдещо разработване и приложение в спортната практика на експресни биохимични теренни методи.

Представени са 3 публикации, в които д-р Петров е първи автор, едната от тях е в AJPHERD (IF 4.00). Резултати свързани с дисертационния труд са представени на 5 научни форума.

Като член на ненаучното жури посочвам, 7 съвместни публикации, 6 нямат общо с темата на дисертационния труд и 1 е свързана с него.

Изложеното по-горе ми дава основание да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на Любомир Петров образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура), професионално направление 7.6. „Спорт“

3.12.2014г.

(доц. Люба Андреева, доктор)